

Varhaiskasvatus Småbarnspedagogik

V A S A .

V A S A .

Anna Buss
KT • PeD,
Varhaiskasvatusjohtaja •
Direktör inom
småbarnspedagogik

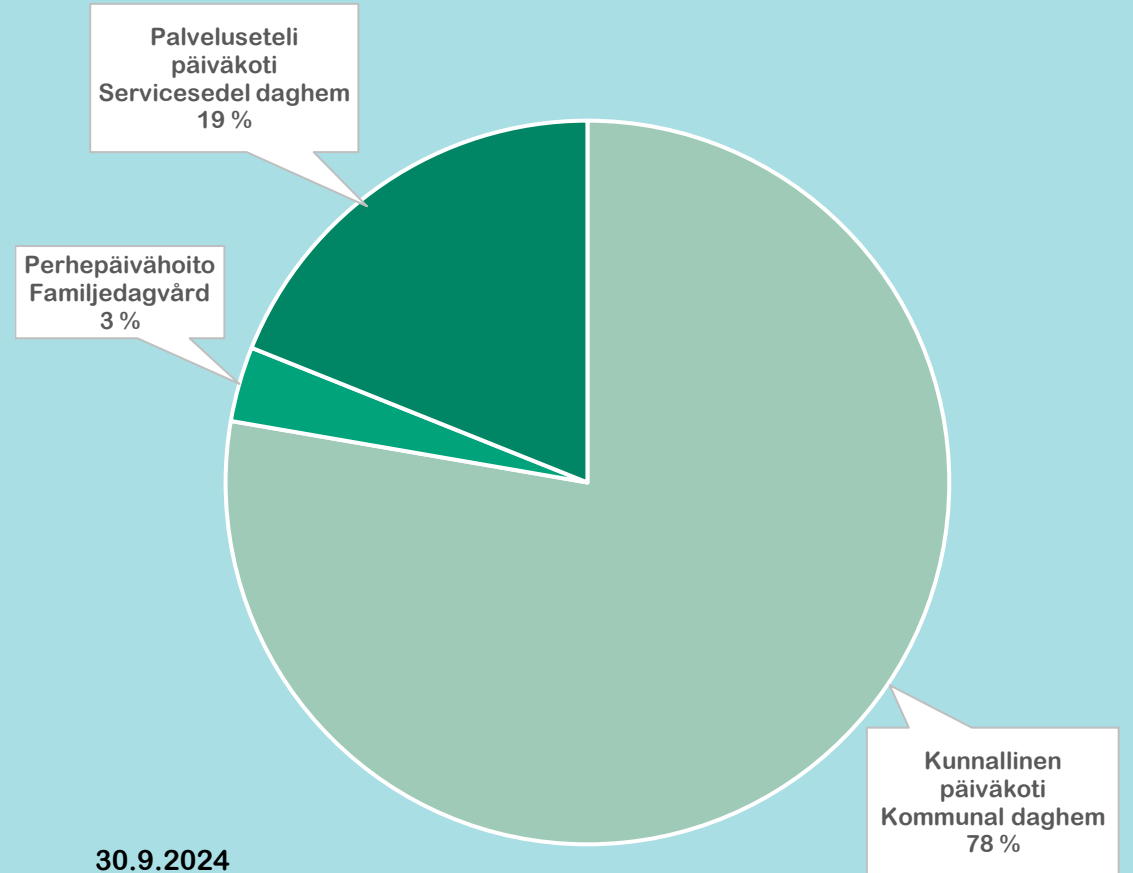
**Lapsia Vaasan
varhaiskasvatuksessa
Barnen i Vasa
småbarnspedagogik**

V A A S A .
V A S A .

Lasten osuus eri varhaiskasvatusmuodoissa Barnens andel i olika former inom småbarnspedagogiken

3

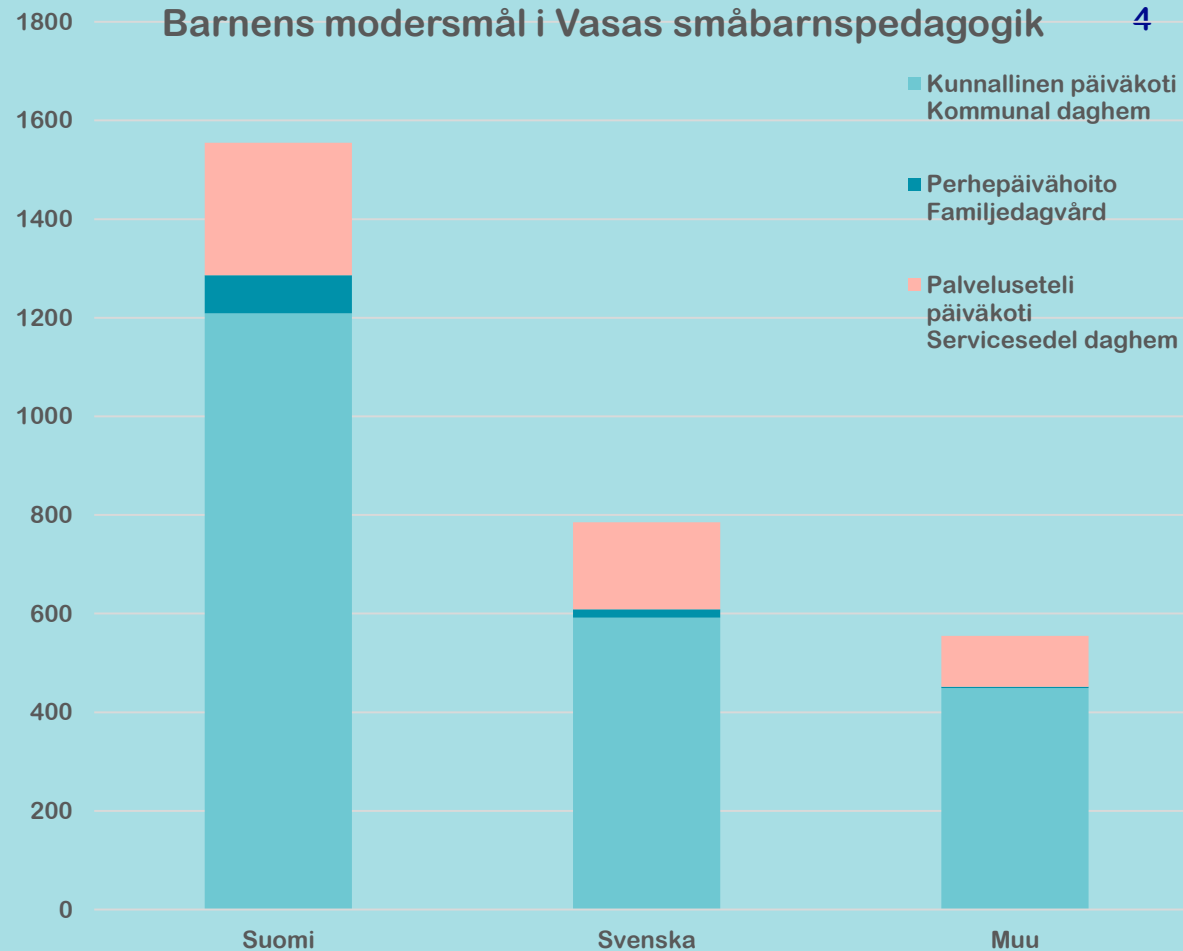
30.9.2024

Lapsia/Barn

□ Kunnallinen päiväkoti Kommunal daghem	2250
■ Perhepäivähoito Familjedagvård	97
■ Palveluseteli päiväkoti Servicesedel daghem	548

Lasten äidinkieli vaasan varhasikasvatuksessa Barnens modersmål i Vasas småbarnspedagogik

Lapsia	Suomi	%	Svenska	%	Muu	%'
Kunnallinen päiväkoti Kommunal daghem	1209	54 %	592	26 %	449	20 %
Perhepäivähoito Familjedagvård	77	79 %	17	18 %	3	3 %
Palveluseteli päiväkoti Servicesedel daghem	269	49 %	176	32 %	103	19 %

Esimerkki muista kielistä:

- Arabia
- Ukraina
- Englanti
- Albania
- Bengali
- Bulguri
- Somali
- Urdu
- Venäjä
- Kiina
- Vietnam
- + ~40 lisää

30.9.2024

Päiväkoti	Daghem	Määrä/Antal
Kunnallinen	Kommunala	36
Suomenkielisiä	Finska	25
Ruotsinkielisiä	Svenska	11
Perhepäivähoitajia	Familjedagvårdare	27
Palveluseteli	Servicedel	13
Täyttöaste	Beläggningsgrad	
Kunnallinen	Kommunal	86,92 %
Palveluseteli	Servicesedel	82,72 %
Käyttöaste	Andvändningsgrad	
Kunnallinen	Kommunal	72,10 %
Palveluseteli	Servicesedel	63,19 %

Kunnallinen/Kommunala

30.9.2024

- 4 päiväkodissa ruotsinkielen kielikylpyä_4 daghem har svenskt språkbud

Palveluseteli/Servicesedel

- 1 pk English playschool

**Henkilökuntaa Vaasan
varhaiskasvatuksessa
Personal inom Vasa
småbarnspedagogik**

V A A S A .
V A S A .

Ammattiryhmät

Yrkesgrupper :

- Varhaiskasvatuksen opettaja 265 (sisältää varhaiskasvatuksen erityisopettajat 16 hlö) Lärare inom småbarnspedagogiken (innehåller specialläraren inom småbarnspedagogiken 16 st)
- Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja 319 (sisältää kiertävät 34 hlö) Barnskötare inom småbarnspedagogiken (innehåller ambulerande barnskötare 34 st)
- Perhepäivähoitaja 37 (sisältää ryhmäperhepäivähoitajat 5 hlö) Familjedagvårdare (innehåller 5 gruppfamiljedagvårdare)
- Muut 149 (Avustajat, päiväkotityöntekijät, hallinto) Övrig (Administrationen, Assistent, daghemsarbetare,)

Työntekijöiden äidinkieli

Personalens modersmål:

- suomi 560
- svenska 210

Henkilöstön lukumäärä

Palvelussuhteiden lukumäärä

	Kuukausi ▲
Vakituisuus ▲ ▾	Syys ◆
Vakituiset	597
Määräaikaiset	174
Yhteensä	770

Tilannepäivä on 30.9.2024.

Direktör för småbarnspedagogik

Arbete gällande nämnden

Service nät

Pedagogisk utveckling

Olika arbetsgrupper

Samarbete över kommungränser

TVA

Servicechef ansvarig för specialsmåbarnspedagogiken

Speciallärare inom småbarnspedagogik

Ansvarig speciallärare inom småbarnspedagogik

Assistenter inom småbarnspedagogik

Nmt-central/ Specialersättningar

Elevvård

Servicechef ansvarig för klientavgifter

Chef för föreståndarna för småbarnspedagogik enheterna, familjedagvårdsledare östra området samt servicehandledningen

Klientavgifter inom småbarnspedagogiken

Styrning och övervakning av den privata småbarnspedagogiken. Servicesedelbeslut

Förskoleundervisningens koordinering

Språkbud. Småbarnspedagogik på främmande språk (engelska)

Servicechef ansvarig för verksamhetsstyrning

Chef för föreståndarna för småbarnspedagogik enheterna centrum området samt applikations-sakkunnig

Administratör för applikationer samt håller utbildningskurser för personalen i anknäring till dessa: Effica, Läsnä Edlevo

Personalresurser Trepartssamtal

Samarbetet med Novia, Åbo Akademi

Försöket med tvåårig förskoleundervisning

Servicechef ansvarig för projekt

Chef för föreståndarna för småbarnspedagogik enheterna, familjedagvårdsledare norra området samt S2 lärarna

Barn med invandrarbakgrund i småbarnspedagogiken

Projekt

Samarbetet med Vamk/Vamia

Digipedagogisk utvecklare

Digital lärmiljö

Digitala verktyg

Stärkande av den digitala kompetens

FuturEdu lärmiljö samt digilainamo (utlåning)

Samarbete och utveckling: Digitutorer, eForum, Tiera, DIP Till digitalisering relaterade projekt, och nätverk

Serviceplanerare

Sociala medier

Uppdatering av intranät och webbsidor

Uppföljning av projekt

Skolningpar tillsammans med digipedagogiska utvecklaren

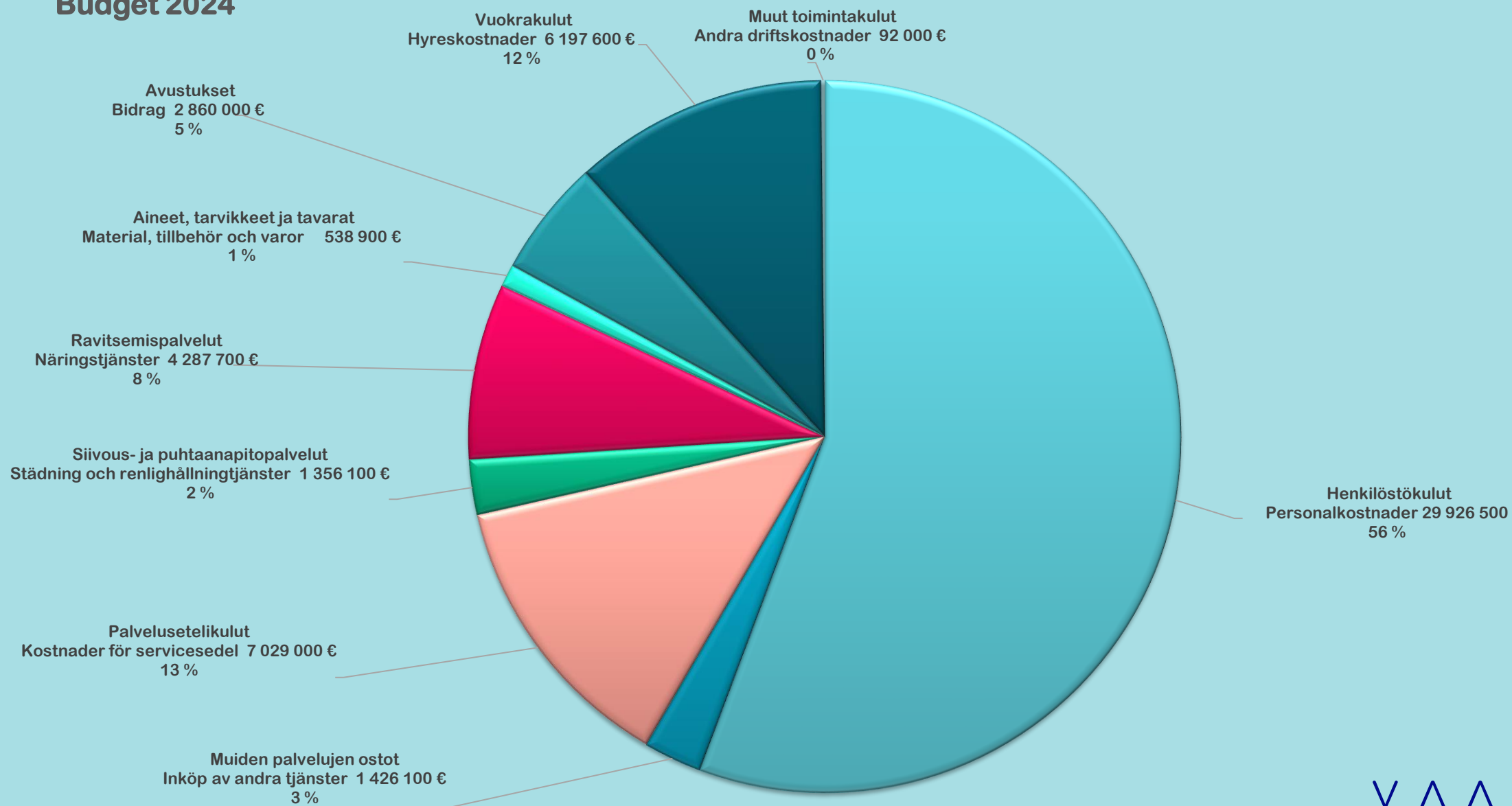
Dataskydd och datasäkerhet inom småbarnspedagogiken

Varhaiskasvatuksen budjetti

Talousarvio Budget 2024

Relationen mellan lärarutbildningen och fältet

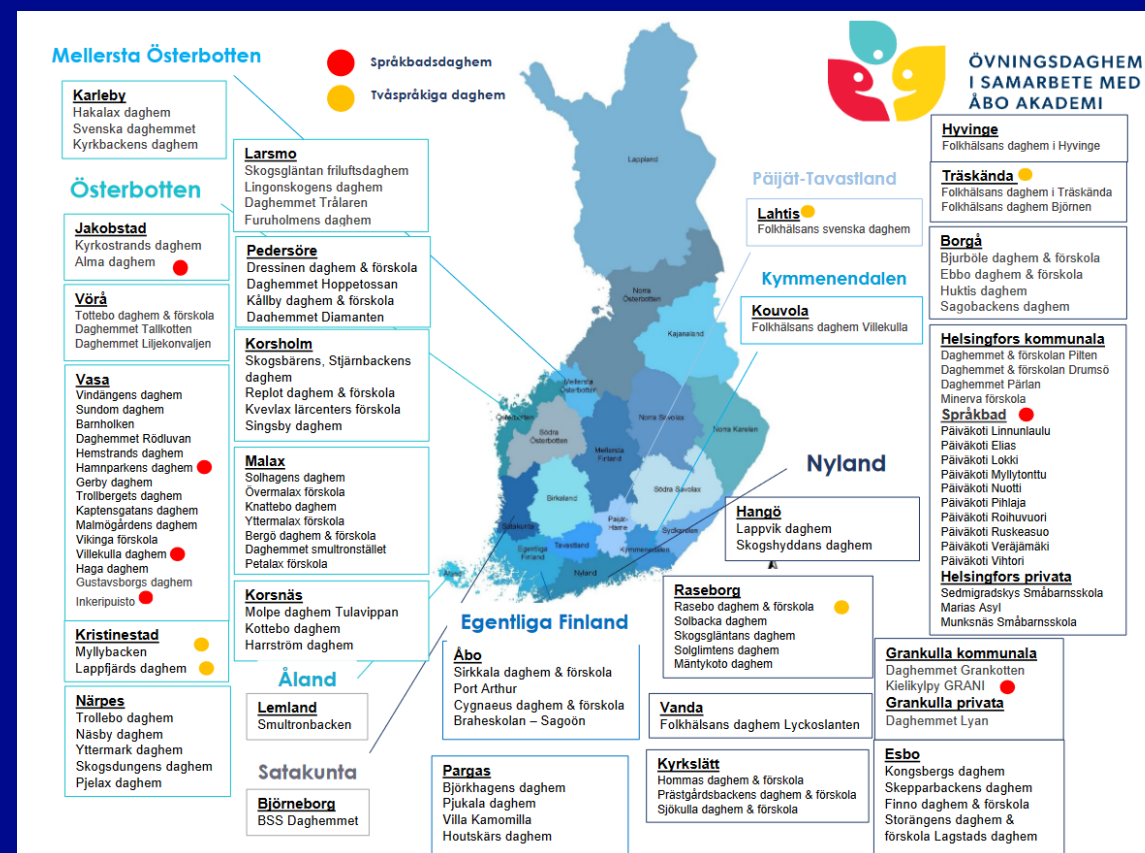
Inledning och kontext

Motiv

- att förstå relationen mellan lärarutbildningen och daghemmet när det gäller att tillhandahålla praktik för blivande lärare inom småbarnspedagogik (forsknings motiv)
- att lärarutbildningen behöver möta samhällets behov av behöriga lärare inom småbarnspedagogik och utbilda fler lärare inom småbarnspedagogik än tidigare (samhälligt motiv)
- att studera relationernas roll i förverkligandet av ett praktknätverk för att erbjuda lärarstuderande inom småbarnspedagogik goda erfarenheter under praktik (system motiv)
- att djupare förstå de olika dimensionerna av det praktknätverk som jag som projektledare fick medverka i att förverkliga via projektet Övningsdaghem – utveckla övningsdaghemsvksamhet inom småbarspedagogiken (personligt motiv)

Syfte och forskningsfrågor

- Avhandlingens syfte är att analysera betydelsen av olika dimensioner av relationer gällande praktikdelen i lärarutbildningen inom småbarnspedagogik. Detta studeras utifrån tre perspektiv: lärarstuderande inom småbarnspedagogik, blivande fälthandledare och ledare inom småbarnspedagogik.
  - Hur synliggörs relationerna mellan daghemmen och lärarutbildningen genom lärarstuderandes praktik?
  - Hur förstås relationen mellan fälthandledaren och lärarstuderande?

Teoretisk referensram

- Tredje rummet
  - Det tredje rummet skall förstås som en mötesplats mellan universitetet och praktikplatsen, en mötesplats för samarbete mellan handledare, lärarutbildare och lärarstuderande. Det tredje rummet bjuder in alla parter till delaktighet, specifikt menar Daza m.fl. (2021) Pajchel m.fl. (2021) och Zeichner, (2010) att då lärarstuderande inbjuds i att delta i det tredje rummet mötes teori med den praktiska verksamheten och ny kunskap kan uppstå.
  - Lillejord och Børte (2019 samt Pajchel m.fl. (2021) föreslår en modell för lärarstuderandes praktik som går ut på att lärarstuderandes lärande i det tredje rummet sätts i centrum för verksamheten, vilket betyder att både fälthandledare och handledande lärare måste förhålla sig till praktik och teori.
- Relationell perspektiv
  - Meningsfulla relationer är centrala i handledningen av lärarstuderande och en förutsättning för lärande och utveckling (Fowler m.fl., 2009; Liinamaa, 2014; Aspelin, 2015; Cliffe & Solvason, 2022).
  - Själereflektion är en värdefull aspekt och spegel i att utveckla relationell professionalism och genom att arbeta relationellt kan vi bidra till att konstruera kunskap tillsammans och bidra till en stödjande lärandemiljö för lärarstuderande (Furu & Sandvik, 2019; Edwards, 2010; Rantavuori, 2019; Rantavuori m.fl., 2017; Ukkonen-Mikkola m.fl., 2021).

V A S A .
V A S A .

Anna Buss

Relationers betydelse i lärarpraktik inom småbarnspedagogik

En kvalitativ studie ur tre perspektiv: lärarstuderandes,
blivande fälthandledares och ledares

De tre delstudierna

”Praktikerna är det bästa med studierna” – dimensioner av det tredje rummet under lärarstuderandes praktik.

Syfte var att undersöka vilket slags lärande lärarstuderande skildrar under praktikdelen på daghem

Resultatet visar på dimensioner av det tredje rummet där lärprocessen, platsen och relationerna är centrala

“Creating security and a good relationship with the student” – Participants’ descriptions of relational professionalism during mentor training.

Syftar var att utforska deltagarnas beskrivningar av relationell professionalism i samband med handledarutbildning

Resultatet visar på tre sammanknutna relationer av relationell professionalism inom handledarskapet: relationen till sig själv, relationen till lärarstuderande och relationen till kollegor

”Lärarstuderande kommer in med nytt” – om samarbete mellan småbarnspedagogik och universitet

Syfte var att öka förståelsen kring samarbete mellan småbarnspedagogik och universitetet i ett tredje rum.

Resultatet visar på två huvudteman: samarbete med universitet samt lärarstuderandes ingång i verksamheten

V ^ ^ S ^ .
V ^ S ^ .

Relationen mellan daghemmen och lärarutbildningen

- Öppna upp för delaktiga relationer där alla konstruerar kunskap tillsammans.
- Tillgodose relationer och arbeta föra att det inte uppstår luckor mellan lärarutbildningens mål och innehåll och lärarna på daghemmen.
- Lillejord och Børte´s (2016) modell för partnerskap genom relationer i ett tredje rum kan lärarutbildningen inom småbarnspedagogik och daghemmen mötas i den akademiska kulturen med den praktiska kulturen. Då daghemmet ingår i en akademiskt förankrad verksamhet utvecklas småbarnspedagogiken
- Genom att formalisera partnerskapet mellan lärarutbildningen och småbarnspedagogiken kan vi utveckla meningsfulla relationer, till förmån för lärarstuderande.
- Att relationerna är fungerande är viktigt för lärarstuderandes lärprocess, eftersom svaga relationer kan försvåra lärprocessen under praktik samt påverka viljan att försätta i yrket

Att mötas i relationen

- Rekrytering av lärare via att erbjuda praktikplatser är inte det starkaste motivet till partnerskap med lärarutbildningen inom småbarnspedagogik, utan att få tillgång till den senaste forskningen och kunskapen.
- Lärare utmanas till att pröva på nya pedagogiska metoder med barngruppen och då lyckas personalen tillsammans med lärarstuderande synliggöra småbarnspedagogiken. När detta sker tar vi tillvara på allas kompetenser, både akademiska och praktiktära
- Lärarutbildningen inom småbarnspedagogik behöver fråga sig på vilket sätt denna nya kunskap kommer tillbaka till lärarutbildningen, så att mötet mellan akademiska kompetenser och praktiktära kompetenser blir genuina

V A S A .
V A S A .

Relationen mellan fälthandledare och lärarstuderande

- Relationen till fälthandledningen är varierande, tydligt är att en relation behövs för att lärarstuderande skall få en god erfarenhet av praktik och stöd i sitt lärande. En relation som inte fungerar i fälthandledningen skapar frustration hos lärarstuderande och påverkar deras lärande under praktik.
- För att erbjuda en kvalitativ fälthandledning och kompetens kring handledning, krävs handledarutbildning. Genom handledarutbildning lyckas blivande handledare utveckla sin förmåga kring att etablera relationer med lärarstuderande
- Blivande fälthandledare är medvetna om att de aldrig kommer bli färdigutbildade som fälthandledare, men genom att vara medvetna om sin egen roll som lärare inom småbarnspedagogik och känna trygghet i den, kan de tillsammans med lärarstuderande lära sig och utveckla varandras färdigheter.

Lärarstuderandes lärande i centrum

- Lärarstuderandes upplever att praktiken är en central del av deras lärarutbildning. Tiden i praktik ger lärarstuderande möjlighet att förena teori och praktik, detta upplever lärarstuderande att stöder deras eget ansvar för sitt lärande och upplever då att praktiken blir relevant för studierna
- Genom att bjuda in lärarstuderande i verksamheten och låta lärarstuderandes lärande i det tredje rummet sättas i centrum, upplever lärarstuderande mera tydligt att de tillåts förbereda sig för ett yrke som lärare inom småbarnspedagogik.
- I en lärmiljö där lärarstuderande känner sig inkluderade blir de mera trygga i att utveckla sina värderingar och i att arbeta med barn.
- Praktikplatsen behöver vara en lärmiljö i ett tredje rum som stöder lärarstuderandes resiliens och gör lärarstuderande mera ansvariga för sitt eget lärande och stöder dem att också delge sitt eget kunnande.

V ^ ^ S ^ .
V ^ S ^ .

Övningsdaghemmen i Vasa stad

V A A S A .
V A S A .

Kring samarbetet

- **Koordinering av praktikplatser**
  - Tydlig överblick av praktikperioderna ges
  - Bra med formuläret där man fyller i hur många studerande man tar emot
    - Otydligt kring campusstuderande/flerformsstuderande
  - Bra att man kan välja om man vill ha en eller två studerande till en avdelning
    - flera handledare vill ogärna ha två studerande samtidigt.
  - Handledarna har fått utförlig information om vad som förväntas av studerandes praktikperiod
- **Utbetalning av arvode**
  - Arvoden har fungerat smärtfritt
    - bra uppbyggt eftersom handledaren får ersättningen direkt, inga mellanhänder.
  - Arvodet är skäligt

Kring samarbetet

- **Handledningen**
  - **handledningen fungerar oftast bra.**
    - Ibland kan det vara stressigt att hinna sitta ner i lugn och ro med den studerande och samtala.
    - daghemsföreståndaren försöker stödja så att tiden ges för planerings/utvecklings samtal.
  - **handledningen/infon för handledarna**
    - kunde kanske vara för nya handledare, eftersom det i stort sätt är samma info varje gång.
    - Önskan om att träffas, ännu hög tröskel att ta kontakt till ÅA
- **De lärare som fungerar som handledare upplever att det är intressant och lärorikt.**
  - Via studeranden får vi information om vad som är aktuellt inom utbildningen.
  - Men visst kan det även upplevas som extra arbete och tidskrävande
  - Värdet av handledarutbildningen ses inte ännu alltid

Kring samarbetet

- **Nyttan i rekryteringen**
  - Vi har nytta vid rekryteringen av att studerande kommit på praktik till oss.
    - Kännedom om personerna och de kan också tipsa oss om studiekamrater som kan komma som korttidsvikarie.
    - Att ha kännedom om kandidater för anställningar underlättar för oss
    - För den som anställs underlättar det att känna till enheten där man blir anställd.
- **Annat kring samarbetet**
  - **Två studerande till samma avdelning**
    - borde få hålla egna självständiga veckor. För att båda ska få visa sina ideér, planering och genomförande.
  - **Utvärderingen vid den Fördjupade praktiken**
    - gick till studerande eller inte?
    - ingen utvärderingsblankett till den studerande.
    - blanketten gick endast till läraren.
  - **Förskolepraktiken för studerande är bara 4 h / dag**
    - motsvarar inte verkligheten och knepigt att hitta tid för gemensamma samtal
  - **Intressant skulle vara att få veta respons från ÅA över vårt engagemang**
    - vad lyckas vi med och i vilka frågor kan vi bli bättre som övningsdaghem.

V ^ ^ S ^ .
V ^ S ^ .

Tack

V A A S A
V A S A